

Sygn. akt II KK 326/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Rafał Malarski

Protokolant Anna Janczak

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Zbigniewa Siejbika,
w sprawie **A. K.**

w przedmiocie przywrócenia terminu do złożenia apelacji

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 10 lutego 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich - na korzyść obwinionego
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 29 stycznia 2015 r.

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 listopada
2014 r.,

I. oddala kasację;

**II. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W., wyrokiem z dnia 10 października 2014 r., uznał A. K. winnym tego, że dnia 29 stycznia 2014 r. około godz. 14.42 w W. na odcinku W. – Ś., przy ul. P. [...], podczas jazdy autobusem linii [...], w czasie kontroli dokumentów przewozu osób - mimo braku odpowiedniego dokumentu przewozu, tj. ważnego biletu przewozowego, odmówił zapłacenia należności i okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie jego tożsamości osobie uprawnionej do

kontrolowania pasażerów, tj. wykroczenia z art. 87a Prawa przewozowego i za to, w oparciu o art. 87a Prawa przewozowego i art. 39 § 1 Kodeksu wykroczeń, wymierzył mu karę nagany. Zwolnił obwinionego z obowiązku zapłaty kosztów postępowania, określając, że wchodzące w ich skład wydatki ponosi Skarb Państwa.

Dnia 15 października 2014 r. do Biura Podawczego Sądu Rejonowego w W. wpłynął wniosek, złożony osobiście przez A. K., o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia powyższego wyroku.

Obwiniony odpis uzasadnienia wyroku otrzymał dnia 3 listopada 2014 r.

Dnia 12 listopada 2014 r. w Biurze Podawczym Sądu Rejonowego w W. A. K. złożył apelację oraz wniosek o przywrócenie terminu do jej złożenia, wskazując we wniosku, iż nie posiadał informacji o tym, że Sąd Rejonowy w W. będzie w dniu 10 listopada 2014 r. nieczynny. W apelacji powołał się między innymi na swoją bardzo trudną sytuację materialną, jako osoby długotrwale bezrobotnej bez prawa do zasiłku.

Obwiniony w apelacji zarzucił obrazę przepisów procesowych polegającą na tym, że w dniu 28 lipca 2014 r. „Przewodnicząca SSR A. W. naruszyła przepisy postępowania sądowego przez niewłożenie łańcucha sędziowskiego na rozprawę”. A. K. wniósł o „bezwzględne uchylenie wyroku w całości” (k. 147/2).

Sąd Rejonowy w W., postanowieniem z dnia 14 listopada 2014 r., odmówił przywrócenia terminu do złożenia przez obwinionego apelacji oraz jej przyjęcia, chociaż rzeczywiście dzień 10 listopada 2014 r. był w tym Sądzie dniem wolnym od pracy. Zdaniem Sądu obwiniony mógł dokonać czynności złożenia apelacji w inny sposób, tj. nadać pismo na poczcie. Równocześnie w uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że informacja o tym, iż dzień 10 listopada 2014 r. jest dniem wolnym od pracy w Sądzie Rejonowym w W., była znana już od 20 lutego 2014 r. i wynikała z zarządzenia Prezesa tego Sądu umieszczonego zarówno na stronie internetowej Sądu, jak i na tablicy ogłoszeń oraz na drzwiach wejściowych Sądu.

Zażalenie na to orzeczenie złożył A. K., zarzucając, że nie mógł dokonać czynności złożenia apelacji w terminie w inny sposób, tj. przez nadanie pisma na poczcie, ponieważ w tym czasie miał przy sobie około 10 zł, a minęła dopiero

pierwsza dekada miesiąca listopada, zaś opłata za nadanie pisma na poczcie w trybie ekonomicznym wynosi 4,20 zł.

Sąd Okręgowy w W., postanowieniem z dnia 29 stycznia 2015 r., utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie, stwierdzając, że: „W ocenie Sądu Okręgowego, argumentacja skarżącego nie może być skuteczna dla podważenia zasadności kontrolowanego orzeczenia. Brak było bowiem przeszkód aby skarżący w tym dniu nadał przesyłkę na poczcie. Podkreślić przy tym należy, iż to na obwinionym spoczywał obowiązek dochowania staranności przy realizacji jego uprawnienia do wniesienia środka zaskarżenia, a nie zostały jednocześnie ujawnione żadne okoliczności, które mogłyby stanowić realną przeszkodę do dokonania tej czynności w innym dniu niż ostatni z siedmiodniowego terminu zawitego do wniesienia apelacji”.

Od prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 stycznia 2015 r., utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 listopada 2014 r., kasację wywiódł Rzecznik Praw Obywatelskich.

Na podstawie art. 110 § 1 k.p.w. zaskarżył powyższe orzeczenie w całości na korzyść A. K.

Powołując się na art. 111 k.p.w. i art. 106 a k.p.w. w zw. z art. 112 k.p.w., zaskarżonemu postanowieniu zarzucił: rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie art. 107 § 3 k.p.w. w zw. z art. 36 § 2 k.p.w., polegające na nienależytym odniesieniu się do zawartego w zażaleniu A. K. zarzutu, iż w dniu, w którym upływał mu termin do wniesienia apelacji, tj. 10 listopada 2014 r. - uznanym w Sądzie Rejonowym w W. za dzień wolny od pracy, na mocy Zarządzenia Prezesa tego Sądu, opartego o przepisy rangi ustawowej, nadanie tego środka odwoławczego w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji nie mogło być dokonane, bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania jego jednoosobowego gospodarstwa domowego.

Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż Sąd odwoławczy w uzasadnieniu postanowienia trafnie ocenił zarzuty i wnioski zażalenia, jako niezasadne.

Zgodnie z treścią art. 38 § 1 k.p.w. do czynności procesowych prowadzonych w postępowaniu w sprawach o wykroczenie stosuje się między innymi odpowiednio art. 126 §1 k.p.k., który stanowi – jeżeli niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, strona w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody może zgłosić wniosek o przywrócenie terminu, dopełniając jednocześnie czynności, która miała być w terminie wykonana.

Warunkiem uwzględnienia wniosku jest stwierdzenie, że uchybienie nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych. Chodzi o przyczyny, których strona nie mogła usunąć, aby dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie. Oznacza to, że przywrócenie terminu nie nastąpi, gdy niezachowanie terminu było wynikiem niedbalstwa albo lekkomyślności strony.

Ukarany A. K. urodził się w 1972 r. posiada wyższe wykształcenie techniczne; jak wynika z treści jego pism procesowych zna podstawowe przepisy postępowania karnego. W przedstawionej sytuacji, przy zachowaniu staranności, na podstawie stosownych ogłoszeń sądowych powinien wiedzieć, że poniedziałek 10 listopada 2014 r. jest w Sądzie Rejonowym w W. dniem wolnym od pracy. Jak już wspomniano, o tym że w dniu 10 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w W. będzie nieczynny informowano w internecie oraz na tablicy ogłoszeń i drzwiach Sądu.

A. K. jest osobą długotrwale bezrobotną, bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, korzystającą z pomocy opieki społecznej w postaci: zasiłków celowych, dodatku mieszkaniowego oraz energetycznego, a także gorących posiłków w formie obiadu. Ukarany jest właścicielem mieszkania w W. i nieruchomości gruntowej o pow. 0,3948 h położonej na U.

Zatem wbrew wywodom kasacji, także sytuacja majątkowa i osobista A. K. pozwalała mu na uiszczenie opłaty w kwocie 4,20 zł za nadanie apelacji w placówce pocztowej.

Podsumowując, Sąd Najwyższy oddalił kasację (art. 537 § 1 k.p.k.). O wydatkach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 638 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w

eb